

Samenvatting

Uit ons onderzoek blijkt dat de gemeente Amsterdam steeds meer mensen met een arbeidsbeperking aan een baan helpt. Deze Amsterdamers blijven ook vaker aan het werk nadat de gemeente stopt met ondersteuning. Wel blijkt dat de gemeente niet iedereen bereikt die hulp nodig heeft. En de begeleiding zelf kan nog beter.

Iemand heeft een arbeidsbeperking als deze persoon door een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking hulp nodig heeft om werk te vinden of te doen. Gemeenten hebben de taak hierbij te ondersteunen. We onderzochten hoe de gemeente Amsterdam in deze opdracht slaagt. Daarvoor spraken we met betrokken ambtenaren, werkgevers en natuurlijk Amsterdammers zelf.

Mensen met arbeidsbeperking vaker aan het werk, ook nadat hulp is gestopt

Steeds meer mensen met een arbeidsbeperking vinden werk met steun van de gemeente. Het zijn er minder dan het college wilde, maar wie een baan vindt, blijft wel vaker aan het werk. Ook nadat de hulp is gestopt. En mensen gaan meer aan de slag bij een gewone werkgever. Veel Amsterdammers die wij spraken, zijn ook blij met de hulp die ze krijgen: medewerkers die hen begeleiden zijn betrokken en nemen hun wensen serieus.

De gemeente bereikt nog niet de hele doelgroep

De gemeente bereikt nog niet alle Amsterdamse werkzoekenden met een arbeidsbeperking. Ze weet daardoor niet of haar hulp wel goed genoeg past bij wat deze groep van heel verschillende Amsterdammers nodig heeft. Een aantal van hen (ongeveer 2.500 mensen) staat geregistreerd bij het UWV, maar is niet in beeld bij de gemeente. Dat komt omdat de gemeente gegevens van het UWV niet eenvoudig kan inzien.

Het is niet duidelijk of de gemeente al haar doelen haalt

De gemeente houdt niet voor al haar doelen bij of ze deze haalt. Dat komt ook doordat de doelen soms niet duidelijk zijn. Zo deelt de gemeente bijvoorbeeld niet of mensen 'passend' of 'duurzaam' werk krijgen, omdat niemand precies weet wat dat betekent.

Risico dat systeem overbelast raakt

We zien twee problemen die een risico vormen voor een overbelast systeem. Ten eerste ervaren medewerkers die Amsterdammers begeleiden, een hoge werkdruk. Dit komt onder meer doordat sinds 2022 meer mensen recht op hulp hebben, de complexiteit van de hulpvraag is toegenomen en er veel mensen ondersteund worden die eigenlijk nog niet klaar zijn voor werk. Als tweede ontbreekt het in de uitvoering aan heldere werkafspraken. Daardoor is soms niet helder wie wat moet doen. Dit maakt het werk extra ingewikkeld én Amsterdammers met een arbeidsbeperking worden daardoor onbedoeld op een verschillende manier geholpen.

Ons advies aan het college

We geven vier aanbevelingen. We adviseren het college (1) beleid te maken dat rekening houdt met verschillen tussen mensen met een arbeidsbeperking, (2) beter te laten zien wat de gemeente met haar inzet bereikt, (3) afspraken te maken waardoor iedereen op een gelijke manier hulp krijgt en (4) te zorgen voor genoeg verschillende werkplekken en hulp aan werkgevers.

Hoe reageert de gemeente op ons rapport?

Het college onderschrijft de vier aanbevelingen grotendeels en komt in het eerste kwartaal van 2026 met nadere reactie in een plan van aanpak. Daarnaast plaatst het college nog enkele kanttekeningen bij de aanbevelingen. In ons nawoord gaan we hier verder op in.

Neem voor vragen contact op met het secretariaat via 020-30 36 300 of info@rekenkamer-amsterdam.nl.